

stupek a nebylo-li v předcházejícím rozsudku prohlášeno, že skutek byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, protože rozsudek pochází z doby před účinností zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n., musí soud nejprve uvážit, byl-li čin trestný, jehož se týká odsouzení předchozí, spáchán z uvedených pohnutek, a pak teprve, zda i nový trestný čin spočívá na pohnutkách stejného rázu. Odpoví-li soud na otázku v obou případech kladně, vysloví v rozsudečném výroku, že nastává ztráta volebního práva a uvede v rozsudku důvody i pro tuto část rozsudku a to o obou trestných činech, u nichž shledal pohnutky nízké a nečestné. Pakliže soud neshledal při žádném z obou trestných činů, že byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, uvede jen v důvodech rozsudku, proč k tomuto přesvědčení přišel. Nalézací soud se podle těchto směrnic nezachoval. Přehlédl, že obžalovaný byl podle sdělení policejního ředitelství v Praze ze dne 26. října 1920 odsouzen rozsudkem pro pře-stupek dle § 461 tr. zák. do vězení na 24 hodiny, neopatřil si dotyčných trestních spisů a nezabýval se tudíž vůbec otázkou, zda byl zmíněný právě pře-stupek spáchán z pohnutek nízkých a nečestných. Bylo proto odvolání obžalovaného vyhověno potud, že byl výrok, jímž byl obžalovaný zbaven práva volebního, zrušen a nalézacímu soudu uloženo, by provedl potřebné šetření podle směrnic, vytčených citovaným výnosem, a aby pak o této věci znova rozhodl.

Čís. 868.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 567 sb. z. a n.).

Lichevní soud jest povinen zkoumati, zda tu jest skutková povaha lichevního trestního činu, na nějž zní obžaloba, bez ohledu na to, zda čin by se dal podřaditi vůbec nebo též jinému nelichevnímu deliktu (podvodu).

(Rozh. ze dne 1. června 1922, Kr I 677/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při zem. trestním soudu v Praze ze dne 19. ledna 1921, pokud se jím lichevní soud prohlásil nepřislušným pojednati o obžalobě na Emila C-a pro přečiny dle §§ 20 čís. 2 a 23 čís. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znova projednal a rozhodl.

Důvody:

Na Emila C-a byla podána u sborového lichevního soudu v Praze obžaloba pro přečiny dle §§ 20 čís. 2 a 23 čís. 4 cís. nař. ze dne 24. března 1917, čís. 131 ř. zák. Bylo povinností soudu lichevního, aby se obžalobou zabýval a ji věcně vyřídil, to jest obžalovaného buď odsoudil nebo sprostil z obžaloby. Toho první soud neučinil. V rozhodovacích důvodech rozsudku vyslovil sice náhled, že zde není ani objektivních ani subjektivních náležitostí trestných činů lichevních, obžalovanému za vinu kladených, poněvadž prý měl C. úmysl vylákati na kupiteli mouky zálohu, aniž měl úmysl nebo možnost mouku dodati, takže je prý odůvodněno

podezření zločinu podvodu, — avšak ani v rozsudečném výroku aniž v důvodech žaloby věcně nevyřídil, nýbrž vyslovil se nepřislušným pojednati o věci. Stížnost právem kárá tento postup jako zmatečný dle čís. 7 a 9 a) § 281 tr. ř., ježto první soud nejen nevyřídil obžaloby, nýbrž dal se při tom svěsti právně mylným náhledem, že podezření ze zločinu podvodu vylučuje odsouzení soudem lichevním pro trestné činy lichevní. Při správném výkladu zákona není lichevní soud povolán, zkoumati, zda čin, pro který na obžalovaného byla podána obžaloba, tvoří skutkovou povahu toho neb onoho nelichevního trestného činu. Ovšem ale jest jeho povinností v každém případě, kdy byla podána obžaloba pro lichevní trestný čin, zkoumati, zda skutková povaha tohoto trestného činu zde jest a žalobu v tomto směru vyříditi bez ohledu na to, zda jiný nelichevní trestný čin ideelně nebo realně se s ním sbíhá, a bez ohledu na to, zda čin snad by se dal podřaditi jinému trestnímu nelichevnímu deliktu, v tomto případě zločinu podvodu. Byla-li podána obžaloba pro válečnou lichvu, musí lichevní soud zcela samostatně tuto trestní věc řešiti a nemůže řešení to odmítnouti poukazem na případné nelichevní trestné činy. Pro posouzení, je-li zde předražování čili nic, jest výhradně rozhodným předpis § 7 lich. zák. nikoliv úvahy o tom, zdali a které nelichevní činy by spíše přišly v úvahu.

Čís. 869.

Porušení dodávkové povinnosti (§ 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Dodávkovou povinnost porušuje po případě i ten, kdo předmět dodávkový vyměňuje za jiné předměty potřeby, v hospodářství nutné, pokud se týče odměňuje jím služby v hospodářství.

(Rozh. ze dne 1. června 1922, Kr I 802/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v Jičíně ze dne 25. května 1921, jímž byl obžalovaný sprostěn z obžaloby pro přečin dle § 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Rozsudek zjišťuje o obžalovaném Václavu Š-ovi, rolníku v Č., že na kontingent, jemu ve žňovém období 1920/21 ve výši 26 q obilí úředně předepsaný, dodal pouze 2 q obilí. Z obžaloby, vznesené naň státním zastupitelstvím pro přečin dle § 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., ho lichevní soud dle § 259 čís. 3 tr. ř. sprostil. Dle rozhodovacích důvodů rozsudkových dospěl soud jednak k přesvědčení, že kontingent, obžalovanému vyměřený, byl vzhledem k velikosti jeho rolí, jich jakosti, dále k osevu a sklizni přílišným a že odvedené 2 q obilí jsou u srovnání se sklizní obžalovaného množstvím dostatečným, jednak uznal, že obžalovaný, zaplativ dle rozsudkového zjištění dělníkům od práce 1 q pšenice a 1 q ječmene a vyměniv s Marií P-ovou 2 q pšenice za 20 q